

PAPER RONDETAfel BEROEPSZIEKTEN 12 JUNI 2014

Start representatief onderzoek naar beroepsziekten

Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), registreert en signaleert beroepsziekten. Met als doel de kwaliteit van preventie, (vroeg)diagnostiek, behandeling en begeleiding van arbeidsgebonden aandoeningen te bevorderen. Naast werknemers en werkgevers melden ook (bedrijfs)artsen, (zoals wettelijk verplicht) beroepsziekten. Ook nieuwe beroepsziekten kunnen hiermee worden opgespoord. Met betrekking tot beroepsziekten bestaan veel onduidelijkheden en discussies. Dit heeft enerzijds te maken met de interpretatie van het begrip beroepsziekten en anderzijds met de complexiteit van het doen van een goed onderbouwde melding. OVAL pleit daarom voor het weer invoeren van een verplicht arbeidsomstandighedenspreekuur en meer 'fact finding' over beroepsziekten op basis van objectief en herhaald dossieronderzoek. Zo kan de kennis over beroepsziekten worden vergroot en versterkt.

'Fact finding' door objectief, representatief en periodiek dossieronderzoek

Bij de klassieke beroepsziekten zoals kapperseczeem of het werken met asbest of chemische stoffen is er vaak een helder, causaal verband tussen de werkomstandigheden en de klachten of aandoening. Echter, werkgebonden aandoeningen kennen vaak meerdere oorzaken. De afbakening tussen de invloed van arbeidsomstandigheden en andere factoren is dan minder scherp. Dit geldt bijvoorbeeld voor lawaaislechthoerendheid, stress en andere psychische klachten. Door objectief en herhaald onderzoek wordt beter in beeld gebracht wanneer dit soort klachten door de arbeidsomstandigheden worden veroorzaakt. Om de kennis over beroepsziekten te vergroten en de ontwikkeling beter te kunnen monitoren pleit OVAL daarom voor het uitvoeren van een periodiek objectief onderzoek op basis van een goede steekproef (met inachtneming van privacyaspecten) van dossiers bij arbodiensten. Op deze wijze wordt niet meer op basis van meldingen door bedrijfsartsen, maar op basis van concrete dossiers de feitelijke situatie rondom beroepsziekten in beeld gebracht. Vanuit de branche werken we hier graag aan mee.

Complexiteit melding beroepsziekten: voer verplicht arbeidsomstandighedenspreekuur in

Bedrijfsartsen hebben een wettelijke plicht om beroepsziekten te melden. De indruk bestaat dat deze verplichting onvoldoende wordt nagekomen. OVAL is van mening dat dit wordt veroorzaakt door de complexiteit van de beoordeling. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een combinatie van verschillende oorzaken. Ook dient in de beoordeling de context te worden meegenomen: zijn er meer collega's binnen dezelfde werkomgeving met dezelfde gezondheidsklachten? is de intensiteit van de blootstelling en duur van de blootstelling voldoende hoog en lang geweest om van causaliteit te kunnen spreken? In de rechtspraak is terug te zien dat aandoeningen door werk veroorzaakt, kunnen leiden tot een toekenning van een schadeclaim. Deze uitspraken zijn gebaseerd op proportionele aansprakelijkheid. Eén of meer deskundigen bepalen of en zo ja in welke mate het werk een rol heeft gespeeld in de klachten. Een bedrijfsarts die in dit kader geen uitgebreid onderzoek kan doen naar alle mogelijke factoren (naast werk ook persoonlijke eigenschappen, activiteiten in thuissituatie, sporten, relaties etc.) kan niet worden toegedicht eenduidige uitspraken te doen over het werkgebonden percentage. Veel beroepsziektemeldingen komen uit preventieve onderzoeken (PMO's) en consulten (arbeidsomstandighedenspreekuur). Het verplichte arbeidsomstandighedenspreekuur is in 2007 uit de Arbeidsomstandighedenwet verdwenen. Het opnieuw verplicht invoeren van het arbeidsomstandighedenspreekuur draagt bij aan een betere signalering van beroepsziekten.